

מסורת הש"ס

(א) לעיל טו: יז: זכמים
כד: [קמתן מן: טוטה טו:];
(ב) עיין לעיל במתניתין דף
מג: מה שכתב בד' הגליון;
(ג) [ג'ל עולה]; (ד) [ג'ל
וירד]; (ה) [מוסף פ"ב
ה"י]; (ו) [נמוס' לנפא];
(ז) [לעיל ג.]; (ח) [לעיל כד:];
(ט) [נחמים סה: מנחות כ.];
(י) [יבמות סח: עט. כט: טוטה
כח: פסחדרין כח: נח: מנחות
נח: עז:];

תורה אור השלם

1. וְלָקַח מִלֵּאֵל הַמִּזְבֵּחַ
גִּחְלִי אֶשׁ מֵעֵל הַמִּזְבֵּחַ
מִלִּפְנֵי יְיָ וְהִלָּא הַקֹּדֶשׁ קִטְרֶת
סָמִים דְּקָה וְדִבְיָא מִבֵּית
לְפָרְחָה: וְקִרְאָה טו יב
2. וְשִׁחֲטָהּ מִצִּדֵּי הַדָּקָה
וְהִתְחַה מִקְדָּה לִפְנֵי הַעֲדָת
בְּאֵל מוֹעֵד אֲשֶׁר אָנֹכִי
לָךְ שְׁקֹה קֹדֶשׁ קִדְשִׁים
תְּהִיָּה לָכֶם: שְׁבוֹת ל יו
3. וְצִאת אֲהֲרֹן וְאֵת בְּנָיָו
לְאֹמֶר וְאֵת תּוֹרַת הַמִּזְבֵּחַ
הַזֶּה הֶעֱלָה עַל הַלְלִיקָה עַד
הַמּוֹזָבֵחַ כָּל הַלְלִיקָה עַד
הַבֶּקֶר וְאֵשׁ הַמּוֹזָבֵחַ תּוֹקֵד
בּוֹ: וְקִרְאָה ו יב
4. וְהָאֵשׁ עַל הַמּוֹזָבֵחַ תּוֹקֵד
בּוֹ אֵת הַתְּבַבָּה וְבִעַר יְהִי
בַּהֲבֹה עֲצִים בְּבֹקֶר בְּבֹקֶר
וְעֶרֶךְ עֲלֶיהָ הֶעֱלָה וְהִקְטִיר
עֲלֶיהָ חֲלָבִי הַשְּׂלֵמִים: וְקִרְאָה ו יג
5. וְהָתָנוּ בְּנֵי אֲהֲרֹן וְכֹהֵן
אֵשׁ עַל הַמּוֹזָבֵחַ וְעִבְדוּ
עֲצִים עַל הָאֵשׁ: וְקִרְאָה א יז

גליון הש"ס

גמ' ובה שחזר: מ"א י: טו:
שם ובה סגור: מ"א י: כא:
שם ובה פרוים: ד"ב א: ג:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה משום כבודו
של כהן גדול להראות
משמיותו:

תוס' ישנים

[העדר] ר' עקיבא על קטרת
ולבנות ונחלים שבע עטול יום
בתקלמן שספל את כסף
זמן על שרת מקדשין אלא
מקדשין ין מירק רבתי יעקב.
אלל קשה לה"ר אלחנן והא
פלוגתא דלמוריה היא כסוטה
פרק וולג ונכנס (ג) [א] ולי
שרת מקדשין אלא מעתה אי
לא. ונפיק' דמנחות ו] [א] ולי
שמונת עבד ברייתא וית
אומרת כלי שרת מקדשין ואת
אומרת אין מקדשין. אלל
פלוגתא דתנאי מיהא לא
אשכחן בסביל. והמשנה נריך
לנרן אללנא דשכר. מיהא כיון
שמחלוקת בברייתא הוה נפק,
אין לחוש. ועוד ים לנרן
דמייירי הכא שמחממה אל ספק
איהי עלי שרת כי אם השניה
שהיה מערה למוכה. אלל קשה
לכינו אלחנן [דשה מונח מקדש
את דבר אלחנן] ורבינו קוס
גליון מירק דברייתאלין בפרק
תפלה דמנחה [פ"ג] [ה"ג]
מוקל לה (כצרי) [דריין] עקיבא
בגמלים אל יום הפסחים שש
היה חותה ומכנים (ומיהו)

[ומה] לא מנכר לאמה. והכי איתא בירושלמי דמניה גמלים מאי א"ר אבין תפטר בגמלים של יום הפסחים שזמה שהוא חותה הוא
מכנים, אלל אל כל יום [א] כדמתן תמן [תמיד פ"ה מ"ה] תפטר (ג) נק בגמלים היה מכבדו לאמה, ואיתמר נמי מפני שנקוק לבליון. פי'
דרינו [יסוס] איתן קושיו דליון כהן הפסד קדש כין שאין ההקדש נריך להם, וכדי שמהא השניה מלאה יפה תקי לתמות גדולה ועודות בקטנה. טבבדין אצמיה. וא"ת והא קא עבר משום לא תכנה ואמרינן בסוף פירוקן [מו. ג] דמוריד תחלת מעל בני המונח ויכנה חיוב.
י"ל לנכסא אי שפיר דפטר לקמן היכא דנקיים למלטהיה, ואפילו לאכדי דתמייב פטר הכא כיון דנקיים למלטהיה הוצרך לשפכו ולפשוהי על הרגלה. אי נמי השפיקה אינה כיבד ולאחר שכבו שמה היה משפון לאמה. [מיהו] הא ליכא למימר דא"כ [הוא] דקתין תמיד [גל, א] ונכנס
ובעמם טופס עליו פסחמה, אפילו בחול נמי כיון שלא יכנה יכוד כהם שואכין ויחיים על הרגלה. ועוד אומר ה"ר אלחנן כיון שנעשים כל מלמוה און כהם עוד כלל אסור לא תכנה. בבב' יום יא' דהא נשתתק. פירש רש"י תמין טעמה. וריב"ז פירש כמנו נשתק, וכן פירש, והכיל
לאה מבראשית רבה [פ"ו, א] שמה ים לה שנקח שנאמר לשמש שם אהל כהם, ואמרינן נמי הקנ"ה מוערעל כמה מרגשיקה. וריב"ז הביא הלא מן הירושלמי [פ"ד ה"ד] דגרים ככל יום אל הוא נקח היום היה לה נקח כדי שלא יטוה, נחלה פירושו לפי שנית ידה

היום עו"ש באמצע. כהן רמת אבז וקנן שעולים עם כהן גדול אי שאר כהנים למייעו להסך בלעזרו או שום נריך. ואחת ש"א אברים ופודרים ש"א נתעבדו מבקריה. והא דאמרינן בפ"ק [א] [א] דלמח חות לא יחזור משום דלחות משאי ליה עיבוי, היינו נתעכלו ולא נתעכלו
לגמרי מוקי לה בפרק (טו) [משעין] דבזוחותן [פ"ו, א] בשבירי, אלל היכא שלא נתעכלו כלל לא משוי חות עיבוי. ועוד נלעיל מירי בקעקו מעל המונח אלל לא קשקש שפירשם אל לגמרי כמו ששנינו במגיל דהאפריס כהן על האש נשפירן למחר. אלא צ"ל ע"ד הוצאת אהריתא
שמה אהריתא בפרק (טו) [משעין] דבזוחותן [פ"ו, א] בשבירי, אלל היכא שלא נתעכלו כלל לא משוי חות עיבוי. ועוד נלעיל מירי בקעקו מעל המונח אלל לא קשקש שפירשם אל לגמרי כמו ששנינו במגיל דהאפריס כהן על האש נשפירן למחר. אלא צ"ל ע"ד הוצאת אהריתא
מאהל קרא דונתו מפיסוק כולה מילתא דכתיב ביה כהוה וראשו של מונח. וי"ל דעל המונח דהא קרא אמה לנרסא אחרית. ורבנן וי"ו לא דרשי. פי' ר' יהודה ור' יוסי. מה שמקשים דר' יהודה [אל] דרש וי"ו הכא וענלמה [לא] דרש להו פירשמי כנסהדרין ועברין ונתמורה.

(ב) עיין תמוס' מניה גמ: ד"ה שאלם כהן כי ים הכהנים מוצאלים ש"י.

שדומה לפו. מנחניז כמרגלית: שנטווה כחוט. מפני שהוא רך:
כל החנויות נסגרות. שאין מכר לוהב אחר מפני זה: פניא נמי
הכי. דעל שם שדומה לרם הפרים נקרא וזה פרוים דצדרי הימים
(ג א): והלא כבר נאמר. בשל כל ימות השנה ושחקת ממנה הדק:

אלא דרך ימין. שהוא למרחק שהרי
הכבש כדרוס לךך עולה כמורחו של
כשם שקמוך לפינות ימין:
משום כבודו (א). להראות חשיבותו
שהוא כהן בית ומקיף לנורך ושלל
לנורך: שמוסיפין לבו כיום. ליטול
ממנה גמלים לקטורת של לפני ולפנים
אל קטורת של מונח הפנימי הרי
הוא כקטורת של כל השנה: של
קיום האש. שאם אין אש של מערכה
גדולה מתגבר מוסיפין עליו מזה:
שלא נתעכלו. שלא ניתנו על מערכה
או ניתנו ולא הספיקו להתעכל:
להלכס האלינא. להלית כהן אור
מערכה גדולה: אלינא. קיסמים
דקים: **ורבי יוסי הלכס אלינא**
מנא ליה. שמהא כרשאו של מונח
ולא ילית על הרגפה ויעלם כשהן
דולקין על המונח: וכדלי שם.
כלכס כגדי כהונה: וכי פעלה על
דעסך. מאחר שמהא למד מן האש
על המונח מוקד זו שיהא כרשאו
של מונח כלום הוטרבו למקרא זה
הפעניה כהן וכי תעלה על לב
שז קרב לגבי מונח והלא נאמר
(במדבר יח) אל כללי הקדש
ואל המונח כהן יקריבו: אלא לימד
על הלכס האלינא שלא סהא אלא
על ראש המונח. ואידך קרא לקיום
האש אמה כרבי יוסי וכהונה דכתיב
כזהי קרא לגופיה אינטידין לה
שנתינת אש כרביה כהן ולא יעלנה
זר ויזרקנה מונח: ורבי יהודה.
אמר לך: אי מהכסם. מהאש על המונח
כו' אע"ג דשמעינן מינה שהמה
כרשא המונח לא שמעינן דפסולה
כזו הוה אמינא קאי זר אכרעא ועבד
במפוחא: מנא ליה. דבעי מערכה:
נפקא ליה מואש. וא"ו דריש:
אשר

טרף בקלפי פרק רביעי יומא

מה.

רבי יוסי אומר בכל יום ג' והיום ד'. תימה כפרק שני דתמיד
(דף כט.) מנן כיררו משם עזי תאנה וכו' ומוקי לההיא
מתניתין כר' יוסי כפרק קדשי כמסכת זכמים (דף נח.) והכי
מתוקמא כרבי יוסי והא קמיני סופא והאיתו שתי מערכות ירדו
וצאו ללשכת הגזית ולרבי יוסי הא
קאמר ככל יום היו שם שלש דוחק
הוא לומר סכר ליה כותמיה כחדא
ופליג עליה כחדא וי"ל דלכתי האוי
חדא לקיום האש ולא קא חשיב אלל
הנך תרתי דדמיין להדדי ומצינא
אותן כיחד ומחד קרא מפיס להו
והקשה רבי אלחנן כמונח הנחשת
שלא היה מקום מערכה אלל אמה
כדלמר כפרק קדשי קדשים (דף
סג:) ואמרינן נמי הסם גזרין שעשה
משה ארכן ורחנן אמה א"כ כל הכי
מערכות היכא הוו קיימי ונריך לומר
כאמה של הילוך רגלי הכהנים והיו
מסבצין המערכה גדולה עד הכי
מערכות: **ובי תעצה ע" דעתך**
שזר קרב אצל המובח. הקשה רש"י
לדידה נמי מקשי דמוקי קרא להלכת
אלינא שהזן למא לי וכי תעלה על
דעתך שזר קרב כו' ומירך דאינטריך
משום דדרשינן לעיל כסוף פרק קמא
(דף כא:) ונמנו בני אהרן הכהן אש
על המונח אע"פ שהאש יורדת מן
השמים מנזה להביא מן ההדיות
וסד"א שיהא כשר כזר ואפשר דקאי
אכרעא חזיק קאש אל דהדיות למעלה
וקשיא לן א"כ מנא ליה דלמא קרא
להלכת אלינא דילמא כוליה קרא
לנתינת אש דהדיות וי"ל דא"כ לכתוב
קרא ונמנו בני אהרן הכהן אש
וערכו עאים על האש ואנא דיענא
דנתינת האש על המונח הוה מדכתיב
וערכו עאים על האש דמערכה כרשא
המונח היא על המונח מנא לי אלל
למידרש אש על המונח להלכת
אלינא שמצערין אותה על המונח
ותימה לי והא ר"ש לית ליה כפרא
דאפשר דקאי אכרעא ועבד כמפוחא
א"כ לא הוה נריך הכהן לנתינת אש
דהדיות דליכא למימר כמו שפרש"י
דאפשר דקאי אכרעא חזיק דהא
ר"ש לית ליה האזי כפרא וי"ל כרשא
דהדיות שפיר אית ליה דאפשר דקאי
אכרעא חזיק לה כיון דשל הדיות
היא אלל הלכת אלינא שהצערמה
על המונח לאו אורח ארעא למיעבד
במפוחא כדמוקד וקשה לי לר' יהודה
והאש על המונח מוקד לו לאלה
אלינא שהצערמה על המונח למא לי
מיפוק ליה מונתנו בני אהרן אש
על המונח דהא רבי יהודה גמר
מהתם הלכת אלינא שמהא ככהן
כשר וכלי שרת וי"ל אי לא כתב והאש
על המונח מוקד זו לא הוה דרשינן
על המונח אלא נתינת האש דהדיות על
המונח ושמהא ככהן כשר וכלי שרת
אלל הלכת אלינא לא דרשינן אלל

רבינו חננאל

רב אשי אמר חמשה הן
ובכל אחד יש בו זהב
וזהב טוב. בכל יום היה
מקריב פסח כו'. פסח הוא
חצי מנה, כי בכל יום היה
מקריב במזבח הקטרת מנה,
חציו בשחרית וחציו בין
הערבים, דגרסינן בכריתות
פרק א' ת"ר קטרת היתה
נעשית שתי מנה, שש"ה
מנה כנגד שני החמה מנה
בכל יום, שלשה מנין שמהן
כהן גדול מכבים מלא חפנים
ביום הכפורים, והשאר ניתנין
לאומנין בשבירן. ת"ר קטרת
היו מחזירין אותה למכתשת
פסעים בששה, בימות החמה
בזורה כדי שלא תתעפש.
בימות הגשמים צובריה כדי
שלא תפוג ריחה. כל יום היו
שם י"ז מערכות והיוה"ח דברי
ר' מאיר כו'. ונת רבנן בכל
יום היו שם (ה') [ד'] מערכות
והיוה"ח על מערכת גדולה
ומערכה של קטרת ומערכה
של קיום האש ומערכה
לאברים ופדרין שלא נתעכלו
מבערב ומערכה מוסיפין
בה כיום. כלי עולא ר' יהודה
ו' יוסי ור' מאיר כולהו
שוין בשתי מערכות, שנאמר
העולה על מקודה על המזבח
כל הלילה לא מערכה גדולה.
ואש המזבח תוקד בו, זו
מערכה שנייה של קטרת.
ו' יוסי ור' מאיר דאית ליה
מערכה שלישית לקיום האש,
מפיס לה מדוכיב והאש על
המזבח תוקד בו, ו' יהודה
דלית ליה מערכה בפני עצמה
לקיום האש, מפיס להאי
קרא להצתת אליהוהו והאי
להלכות עצי המערכה שלא
תהיה אלא בראשו של מזבח,
שנאמר והאש על המזבח

תוקד בו לא תכבה. פי' קאי אארעא ועבד במפוחא. כהן שטומד אדם בקרקע העזרה וננפח בפתוח ארץ של בחושת וכיוצא
בו במערכה שעל גבי המזבח ומשלחבה. ור' מאיר דאית ליה מערכה רביעית לאברים ופודרים שלא נתכללו מבקריה. דריש ו'
דואש מדוהה ליה למכתב אש וכתבי ו'. ורבנן ו' לא דרשי אלא אברין ופדרין שלא נתכללו מבקריה

וקשיא
לגמרי מוקי לה בפרק (טו) [משעין] דבזוחותן [פ"ו, א] בשבירי, אלל היכא שלא נתעכלו כלל לא משוי חות עיבוי. ועוד נלעיל מירי בקעקו מעל המונח אלל לא קשקש שפירשם אל לגמרי כמו ששנינו במגיל דהאפריס כהן על האש נשפירן למחר. אלא צ"ל ע"ד הוצאת אהריתא
שמה אהריתא בפרק (טו) [משעין] דבזוחותן [פ"ו, א] בשבירי, אלל היכא שלא נתעכלו כלל לא משוי חות עיבוי. ועוד נלעיל מירי בקעקו מעל המונח אלל לא קשקש שפירשם אל לגמרי כמו ששנינו במגיל דהאפריס כהן על האש נשפירן למחר. אלא צ"ל ע"ד הוצאת אהריתא
מאהל קרא דונתו מפיסוק כולה מילתא דכתיב ביה כהוה וראשו של מונח. וי"ל דעל המונח דהא קרא אמה לנרסא אחרית. ורבנן וי"ו לא דרשי. פי' ר' יהודה ור' יוסי. מה שמקשים דר' יהודה [אל] דרש וי"ו הכא וענלמה [לא] דרש להו פירשמי כנסהדרין ועברין ונתמורה.

עין משפט ונר מצוה

א [מיי] פ"ד מהלכות תפלה
הלכה ג טו ט"ז א"ח סימן
קכח עקיף יז:
ב ב ג מ"י פ"ב מהל'
עבודת ה"ה ה':
ל ב ד מ"י פ"ב מהלכות
תמידין הלכה ד ופ"ב
מהל' עבודת יוה"כ הלכה ה':
ב ה מ"י פ"ב מהלכות
תמידין הלכה ה':
מא ז מ"י
כב ז שם הלכה ט:
כג ח שם הלכה ה':

מוסף רש"י

כל החנויות. שמוכרים
סו הוה: [מנחות כט.].
מוקדאה. לטון מנחות עאים
וקן מוקד (ועי' דל).
זו מערכה שנייה של
קטורת. ולמקח שמהא על
מונח היתיון ומשם יכנסו
גמלים על הפנימי (שם).
להצתה אלינא. המה
קיסמים דקים אש אהרן
להלית על המונח כשהם
מן המערכות, כהן שפרכה
מערכה לללות שמהא על
המונח (ועי' דל). ובכלי
שרת. שיהא לזכס כגדי
כהונה שיהא אש כהן הדיות
הוא, ואש כהן גדול הוא
שמהא. שרי נאמר כאן
הכהנים וכל מקום שנאמר בני
אהרן הכהנים ככהנים שמעם,
כנגדי כהונתם (שם).

רבינו חננאל

רב אשי אמר חמשה הן
ובכל אחד יש בו זהב
וזהב טוב. בכל יום היה
מקריב פסח כו'. פסח הוא
חצי מנה, כי בכל יום היה
מקריב במזבח הקטרת מנה,
חציו בשחרית וחציו בין
הערבים, דגרסינן בכריתות
פרק א' ת"ר קטרת היתה
נעשית שתי מנה, שש"ה
מנה כנגד שני החמה מנה
בכל יום, שלשה מנין שמהן
כהן גדול מכבים מלא חפנים
ביום הכפורים, והשאר ניתנין
לאומנין בשבירן. ת"ר קטרת
היו מחזירין אותה למכתשת
פסעים בששה, בימות החמה
בזורה כדי שלא תתעפש.
בימות הגשמים צובריה כדי
שלא תפוג ריחה. כל יום היו
שם י"ז מערכות והיוה"ח דברי
ר' מאיר כו'. ונת רבנן בכל
יום היו שם (ה') [ד'] מערכות
והיוה"ח על מערכת גדולה
ומערכה של קטרת ומערכה
של קיום האש ומערכה
לאברים ופדרין שלא נתעכלו
מבערב ומערכה מוסיפין
בה כיום. כלי עולא ר' יהודה
ו' יוסי ור' מאיר כולהו
שוין בשתי מערכות, שנאמר
העולה על מקודה על המזבח
כל הלילה לא מערכה גדולה.
ואש המזבח תוקד בו, זו
מערכה שנייה של קטרת.
ו' יוסי ור' מאיר דאית ליה
מערכה שלישית לקיום האש,
מפיס לה מדוכיב והאש על
המזבח תוקד בו, ו' יהודה
דלית ליה מערכה בפני עצמה
לקיום האש, מפיס להאי
קרא להצתת אליהוהו והאי
להלכות עצי המערכה שלא
תהיה אלא בראשו של מזבח,
שנאמר והאש על המזבח

סודקן